

(09-09-2013) - Editör Metin Ainal Meng'ün Öyü - Son Gâncelleme (10-09-2013)

toplumlarÄ±nÄ±n her vesileyle sarÄ±ldÄ±klarÄ± bir ifade aracÄ± olarak Ä±fne Ä±Ä±kmaktaydÄ±. Resim, mÄ±zik, heykel ve dans gibi sanat dallarÄ±nÄ±n haram dÄ±zeyinde olumsuz algÄ±lanÄ±Ä±Ä±nÄ±n bir sonucu muydu bu durum? Yoksa sÄ±z konusu toplumlarÄ±n duygusal yanlarÄ±nÄ±n aÄ±r basmasÄ± sonrasÄ±nda ortaya Ä±Ä±kan bir durum muydu? Bunun artÄ±k Ä±Ä±k tÄ±nemi yoktu. Ä±Ä±nkÄ± tarih sahnesinde bu toplumlara ait inkÄ±r edilemez bir medeni ve kÄ±ltÄ±rel birikim ortadaydÄ±.

Kuru ve sÄ±Ä± hamaset duygularÄ±nÄ±n $\tilde{A}^{1/4}r\tilde{A}^{1/4}n\tilde{A}^{1/4}$ kimi manzume yazarlarÄ±nÄ±n bile Ä±Yair sayÄ±ldÄ±Ä±Ä± bir ortamda, sÄ± derece ciddi bir fikir hamulesi ve dava sancÄ±sÄ± taÄ±YÄ±yan Ä±Yiirleriyle Ä±tekmegil, sahiden bir hayli Ä±nde sayÄ±lmalÄ±ydÄ±. sekiz on dokuz yaÄ±YlarÄ±ndan itibaren yazdÄ±Ä±Ä± Ä±Yiirler merkez dergilerinde yayÄ±mlanÄ±yordu. Ä±lk Ä±Yiir kitabÄ± olan G Ses Dedi ki 1947 yÄ±lÄ±nda Malatyaâ€™da mahalli bir matbaada gÄ± $\frac{1}{4}n$ yÄ± $\frac{1}{4}z\tilde{A}^{1/4}ne$ Ä±SÄ±kmÄ±Ä±YtÄ±. ArdÄ±ndan Ä±teki Ä±Yiir kitaplarÄ± geldi hemen: Ruhta Ä±nkÄ±lÄ±p ve Bir Nur DoÄ±Yacak. Sonraki en olgun dÄ±nemin Ä±Yiirlerini derlediÄ±Yi kitap ile bu il arasÄ±nda yirmi yÄ±la yakÄ±n zaman geÄ±secektir. MeÄ±Yhur kitabÄ± Limon AÄ±YacÄ±mâ€™Ä±n yayÄ±n tarihi ise 1962dir.

A
âœŽâžair olmak, ne mâ¼nasebet/ Diyeceklerim Â¼yle doÄŸdu/ Ben de Â¼yle sÂ¼yledim/ Belki zannedersin gÂ¼nÂ¼¼ eÄŸledim
dostum deÄŸil/ Ne zaman daÄŸdaki baÄŸdakini kovdu/ DuramadÂ± Â±ekmegil.âœ• DÂ¼nemin ruhunu yansÂ±tmasÂ± bakÂ±mÂ¼
Â¼nemsediÄŸimiz bu dizeler MÂ¼slÂ¼manlarÂ±n haleti ruhiyesine tutulmuÄŸ bir ayna gibidir. DaÄŸdakilerin baÄŸdakileri
kovmasÂ± ne demektir? Burada Mehmed Akifâœ™i hatÂ±rlÂ±yoruz: âœŽSahipsiz olan memleketin batmasÂ± haktÂ±r/ Sen sahi
olursan bu vatan batmayacaktır.âœ• Bir toplum ki, asÂ±rlardan bu yana sÂ¼rÂ¼p gelen iktidarÂ±nÂ± artÂ±k kendi iÂ¼lerinden
olmayan bir iradeye kaptÂ±rmÂ±ÄŸtÂ±r. Necip FazÂ±l bunu ÄŸÂ¼yle dillendirmiÄŸti: âœŽVicdan azabÂ±na eÄŸ kayna kayna S
yurdunda garipsin, Â¼z vatanÂ±nda parya.âœ• GÂ¼rÂ¼ldÄŸÄŸ gibi imanlÂ± bÂ¼tÄ¼n ÄŸair ve sanatkÂ¼rlarÂ±n kaygÂ±sÂ±
birbirine benzemektedir. Hepsi Â¼z yurtlarÂ±nda gariplik hissi Â¼ekmektedirler. Bir nevi kovulmuÄŸluk yaÄŸamaktadÂ±rlar.
AltlarÂ±ndaki minderi fark etmeksizin Â¼aldÂ±rmÂ±ÄŸlardÂ±r adeta. Âžair Â±ekmegil bu sebepten Â¼itÂ¼rÂ¼ Ruhta Â°nkÂ±lÂ¼
istemektedir. NiÂ¼sin ruhta? Â±Â¼nkÂ¼ maddeci bir zihniyet giderek dÂ¼nya Â¼zerinde hÂ¼kimiyetini KÂ¼klÂ¼ bir biÂ¼imde
hissettirmektedir. O gÂ¼ne kadar taÄŸÂ±nÂ±p getirilen insani kimi deÄŸerler ayaklar altÂ±na alÂ±nmakta, insanlar TanrÂ±âœ™
gÂ¼ya hayattan kovarak yerine insan tekini yahut bilimi yerleÄŸtirmeye Â¼alÂ±ÄŸmaktadÂ±rlar. Â±ekmegil 1959 tarihli AklÂ±n
KÂ¼lesi adlÂ± ÄŸiirini Peyami Safaâœ™nÂ± TÂ¼rk DÂ¼ÄŸÂ¼ncesi mecmuasÂ±nda, iÄŸte bÂ¼tÄ¼n bu deÄŸiÄŸimleri hesap
kaleme almÂ±ÄŸtÂ±r:

DÂñnemi de hesaba katÂ±larak dÃ¼Â¼ÄÄ¼nÄ¼lÃ¼rse mÃ¼thiÄ bir diyalekt taÄ¼Ä±yan bu ve benzeri ÃsokÃsa Äyiiri vardÄ±r. Ä±ekmegilâin. Heyecanlâ±, son derece coÄ¼kulu, azimli ve en Ä±ñnemlisi de mÃ¼thiÄ umutlu bir Ä¼yaird o. ÃeÃÃ¼ncÃ¼ kitabÄ±nÄ±n adÄ±nÄ± boÄ¼yuna Bir Nur DoÄ¼yacak koymamÄ±Ä¼tÄ±r. O nurun doÄ¼duÄ¼yuna kÃ±smen tanÄ±klÃ±k da etmiÄ¼ sÃ±kÃ±ntÄ±nÄ±n kaynaÄ¼Ä±nÄ± tÃ±pkÃ± Mehmed Akif gibi o da iÃ bÃ¼nyede bulmuÄ¼ ve Ä¼Ä±ñyle dile getirmiÄ¼tir YaÄ¼lÃ¼ adlÄ± Ä¼iirinde:

A₁ A₂ A₃ A₄ A₅ A₆ A₇ A₈ A₉ A₁₀ A₁₁ A₁₂ A₁₃ A₁₄ A₁₅ A₁₆ A₁₇ A₁₈ A₁₉ A₂₀ A₂₁ A₂₂ A₂₃ A₂₄ A₂₅ A₂₆ A₂₇ A₂₈ A₂₉ A₃₀ A₃₁ A₃₂ A₃₃ A₃₄ A₃₅ A₃₆ A₃₇ A₃₈ A₃₉ A₄₀ A₄₁ A₄₂ A₄₃ A₄₄ A₄₅ A₄₆ A₄₇ A₄₈ A₄₉ A₅₀ A₅₁ A₅₂ A₅₃ A₅₄ A₅₅ A₅₆ A₅₇ A₅₈ A₅₉ A₆₀ A₆₁ A₆₂ A₆₃ A₆₄ A₆₅ A₆₆ A₆₇ A₆₈ A₆₉ A₇₀ A₇₁ A₇₂ A₇₃ A₇₄ A₇₅ A₇₆ A₇₇ A₇₈ A₇₉ A₈₀ A₈₁ A₈₂ A₈₃ A₈₄ A₈₅ A₈₆ A₈₇ A₈₈ A₈₉ A₉₀ A₉₁ A₉₂ A₉₃ A₉₄ A₉₅ A₉₆ A₉₇ A₉₈ A₉₉ A₁₀₀ A₁₀₁ A₁₀₂ A₁₀₃ A₁₀₄ A₁₀₅ A₁₀₆ A₁₀₇ A₁₀₈ A₁₀₉ A₁₁₀ A₁₁₁ A₁₁₂ A₁₁₃ A₁₁₄ A₁₁₅ A₁₁₆ A₁₁₇ A₁₁₈ A₁₁₉ A₁₂₀ A₁₂₁ A₁₂₂ A₁₂₃ A₁₂₄ A₁₂₅ A₁₂₆ A₁₂₇ A₁₂₈ A₁₂₉ A₁₃₀ A₁₃₁ A₁₃₂ A₁₃₃ A₁₃₄ A₁₃₅ A₁₃₆ A₁₃₇ A₁₃₈ A₁₃₉ A₁₄₀ A₁₄₁ A₁₄₂ A₁₄₃ A₁₄₄ A₁₄₅ A₁₄₆ A₁₄₇ A₁₄₈ A₁₄₉ A₁₅₀ A₁₅₁ A₁₅₂ A₁₅₃ A₁₅₄ A₁₅₅ A₁₅₆ A₁₅₇ A₁₅₈ A₁₅₉ A₁₆₀ A₁₆₁ A₁₆₂ A₁₆₃ A₁₆₄ A₁₆₅ A₁₆₆ A₁₆₇ A₁₆₈ A₁₆₉ A₁₇₀ A₁₇₁ A₁₇₂ A₁₇₃ A₁₇₄ A₁₇₅ A₁₇₆ A₁₇₇ A₁₇₈ A₁₇₉ A₁₈₀ A₁₈₁ A₁₈₂ A₁₈₃ A₁₈₄ A₁₈₅ A₁₈₆ A₁₈₇ A₁₈₈ A₁₈₉ A₁₉₀ A₁₉₁ A₁₉₂ A₁₉₃ A₁₉₄ A₁₉₅ A₁₉₆ A₁₉₇ A₁₉₈ A₁₉₉ A₂₀₀ A₂₀₁ A₂₀₂ A₂₀₃ A₂₀₄ A₂₀₅ A₂₀₆ A₂₀₇ A₂₀₈ A₂₀₉ A₂₁₀ A₂₁₁ A₂₁₂ A₂₁₃ A₂₁₄ A₂₁₅ A₂₁₆ A₂₁₇ A₂₁₈ A₂₁₉ A₂₂₀ A₂₂₁ A₂₂₂ A₂₂₃ A₂₂₄ A₂₂₅ A₂₂₆ A₂₂₇ A₂₂₈ A₂₂₉ A₂₃₀ A₂₃₁ A₂₃₂ A₂₃₃ A₂₃₄ A₂₃₅ A₂₃₆ A₂₃₇ A₂₃₈ A₂₃₉ A₂₄₀ A₂₄₁ A₂₄₂ A₂₄₃ A₂₄₄ A₂₄₅ A₂₄₆ A₂₄₇ A₂₄₈ A₂₄₉ A₂₅₀ A₂₅₁ A₂₅₂ A₂₅₃ A₂₅₄ A₂₅₅ A₂₅₆ A₂₅₇ A₂₅₈ A₂₅₉ A₂₆₀ A₂₆₁ A₂₆₂ A₂₆₃ A₂₆₄ A₂₆₅ A₂₆₆ A₂₆₇ A₂₆₈ A₂₆₉ A₂₇₀ A₂₇₁ A₂₇₂ A₂₇₃ A₂₇₄ A₂₇₅ A₂₇₆ A₂₇₇ A₂₇₈ A₂₇₉ A₂₈₀ A₂₈₁ A₂₈₂ A₂₈₃ A₂₈₄ A₂₈₅ A₂₈₆ A₂₈₇ A₂₈₈ A₂₈₉ A₂₉₀ A₂₉₁ A₂₉₂ A₂₉₃ A₂₉₄ A₂₉₅ A₂₉₆ A₂₉₇ A₂₉₈ A₂₉₉ A₃₀₀ A₃₀₁ A₃₀₂ A₃₀₃ A₃₀₄ A₃₀₅ A₃₀₆ A₃₀₇ A₃₀₈ A₃₀₉ A₃₁₀ A₃₁₁ A₃₁₂ A₃₁₃ A₃₁₄ A₃₁₅ A₃₁₆ A₃₁₇ A₃₁₈ A₃₁₉ A₃₂₀ A₃₂₁ A₃₂₂ A₃₂₃ A₃₂₄ A₃₂₅ A₃₂₆ A₃₂₇ A₃₂₈ A₃₂₉ A₃₃₀ A₃₃₁ A₃₃₂ A₃₃₃ A₃₃₄ A₃₃₅ A₃₃₆ A₃₃₇ A₃₃₈ A₃₃₉ A₃₄₀ A₃₄₁ A₃₄₂ A₃₄₃ A₃₄₄ A₃₄₅ A₃₄₆ A₃₄₇ A₃₄₈ A₃₄₉ A₃₅₀ A₃₅₁ A₃₅₂ A₃₅₃ A₃₅₄ A₃₅₅ A₃₅₆ A₃₅₇ A₃₅₈ A₃₅₉ A₃₆₀ A₃₆₁ A₃₆₂ A₃₆₃ A₃₆₄ A₃₆₅ A₃₆₆ A₃₆₇ A₃₆₈ A₃₆₉ A₃₇₀ A₃₇₁ A₃₇₂ A₃₇₃ A₃₇₄ A₃₇₅ A₃₇₆ A₃₇₇ A₃₇₈ A₃₇₉ A₃₈₀ A₃₈₁ A₃₈₂ A₃₈₃ A₃₈₄ A₃₈₅ A₃₈₆ A₃₈₇ A₃₈₈ A₃₈₉ A₃₉₀ A₃₉₁ A₃₉₂ A₃₉₃ A₃₉₄ A₃₉₅ A₃₉₆ A₃₉₇ A₃₉₈ A₃₉₉ A₄₀₀ A₄₀₁ A₄₀₂ A₄₀₃ A₄₀₄ A₄₀₅ A₄₀₆ A₄₀₇ A₄₀₈ A₄₀₉ A₄₁₀ A₄₁₁ A₄₁₂ A₄₁₃ A₄₁₄ A₄₁₅ A₄₁₆ A₄₁₇ A₄₁₈ A₄₁₉ A₄₂₀ A

HakkÄ± SÄ¶yleyenler MÄ¼stesna baÄ¶iÄ±klÄ± Ä¶u mÄ±sralardadÄ±r:

Ä

âœœÄ°Ä¶i boÄ¶, gÄ¶nlÄ¼ hoÄ¶/ Ä¶airim benim!/ AsÄ±rlar boyu neyledin?/ GÄ¼l, dedin, bÄ¼lbÄ¼l, dedin/ Ney ve mey istedin/ Ä°nledin inledinâ€¶/ ZavallÄ± sarhoÄ¶.â€• HatÄ±rlanacak olursa Mehmed Akif de geÄ¶miÄ¶ Ä¶ark edebiyatÄ±ndan bahis aÄ¶sa benzer tenkitler dile getiriyordu. EdebiyatÄ±n gÄ¼l-bÄ¼lbÄ¼l hikâcyeleri, Leyla-Mecnun efsaneleri, oÄ¶lan, karÄ±, kÄ±z teraneleriyle dolu olduÄ¶u tespitini yapÄ±yordu. Besbelli Ä¶ark Ä¶clemnin kadim bir hastalÄ±Ä¶Ä±ydÄ± bu. Ä¶ekmegilâ€™in ge dimaÄ¶Ä±nÄ± da sÄ±zlatmÄ±Ä¶tÄ±. En ince, en naif duygularla kaleme alÄ±nmÄ±Ä¶ Ä¶iirlerinde bile Ä¶ekmegil, imanÄ±nÄ±n izhar etmektedir. Bundan hiÄ¶bir zaman bÄ±kÄ±p usanmaz. Ä±yle ki defalarca tekrara dÄ¼Ä¶eceÄ¶ini bilse bile, bin an gaflete dalÄ±p kiÄ¶isel bir arzusunun peÄ¶ine dÄ¼Ä¶mez. DÄ¼Ä¶se bile onu da nihayet bir meÄ¶ruiyet damarÄ±na baÄ¶ılamasÄ±nÄ± davasÄ±z ve manasÄ±z Ä¶airliÄ¶i Bir kafiye iÄ¶in bir Safiye'yi feda etmek olarak anlar ve bu tutuma karÄ¶Ä± Ä¶Ä±kar. Bu tip Ä¶airleri ise hasta olarak niteler. Uyanmaya Gayret LazÄ±m Ä¶iiri Ä¶Ä¶yledir:

Ä

âœœNe kadar yakÄ±nsa gÄ¼zel sahilim;/ O kadar yavaÄ¶tÄ±r gemimin hÄ±zÄ±!/ Biz gelemiyoruz, sen gel sahilim/ Ä°Ä¶im hasr dolu acÄ± ve sÄ±zÄ±/ Gemi su alÄ±yor, batacak gibi/ Cenk etmeden yana yatacak gibiâ€¶/ Ey bu gemilerin bÄ¼yÄ¼k sahibi!/ Uyar artÄ±k tayfa denen gamsÄ±zÄ±.â€•

Ä

Ne hazin ve dokunaklıÄ± bir manzaradÄ±r ki, eriÄ¶mek istenilen sahile bir tÄ¼rlÄ¼ ulaÄ¶amayan Ä¶air, bir mucize olup da sahilin kendisine gelmesini talep etmektedir. Oysa bÄ¶yle bir mucize hayatta yoktur. O halde bu imalÄ± sÄ¶z ciddi bir Ä¶zeleÄ¶tirinin sinyallerini taÄ¶Ä±maktadÄ±r.

Ä

Ä¶air sÄ±fatÄ±yla baÄ¶ıladÄ±Ä¶Ä± sanat ve dÄ¼Ä¶Ä¼nce hayatÄ±na, bÄ¼yÄ¼k bir gayretle Ä¶rettiÄ¶i zengin kaynaklıÄ± ese daÄ¶YarcÄ±Ä¶Ä±nÄ± geniÄ¶letince, herkesi Ä¶aÄ¶Ä±rtmaya devam eden Ä¶ekmegil, acaba ilkokul mezunu bir terzi olmasÄ±na bu gayreti ve zamanÄ± nereden buluyordu? SabahÄ±n erken saatlerinden gecenin geÄ¶ vakitlerine kadar maiÄ¶etini temin maksadÄ±yla terzihanede bizzat Ä¶salÄ±Ä¶tÄ±Ä¶Ä±nÄ± gÄ¶zlemlediÄ¶imiz bir insan, bu kadar vakti sahiden bir yerlerden mi aÄ¶Ä±rÄ±yordu? Bu suallerin kendisine sÄ±kÄ¶a yÄ¶neltilmesi karÄ¶Ä±sÄ±nda onlara Ä¶iirli cevaplar yetiÄ¶tirmiÄ¶ti; iÄ¶te Ä¶

Ä

âœœUykulardan zaman topladÄ±m/ EÄ¶lenceden Ä¶dÄ¼nÄ¶ vakit aldÄ±m/ geceyle gÄ¼ndÄ¼zÄ¼ harmanladÄ±m/ kazandÄ±m

Ä

âœœZevkini tatmÄ±Ä¶Ä±m senin yolunun/ Bu dÄ¼nyada dahi haz iÄ¶indeyim/ Saadeti buymuÄ¶ insanoÄ¶lunun/ Gayrısı safsat seninleyim.â€•

Ä

âœœFani Ä¶lem neye yarar/ Hakikatse elbette var/ Ä°Ä¶te gÄ¶nlÄ¼l onu arar/ Mazur gÄ¶rlÄ¼n Ä¶ekmegilâ€™mi.â€•

Ä

Ä¶ekmegil Limon AÄ¶acÄ±m adlıÄ± gÄ¼zel eserinden sonra da bazen mÄ¼stear bazen kendi imzasÄ±yla Ä¶iirler kaleme aldÄ±. Ä±mrÄ¼ boyunca Ä¶iirden, sanattan, estetikten asla uzak durmadÄ±. Ne var ki sanatÄ±n insan hissiyatÄ±na en yakÄ±n noktadan doÄ¶an karakterine bakarak, insanÄ± hislerinin zebunu etme tehlikesine karÄ¶Ä± ciddi bir hassasiyeti her vakit korudu. Bunun korunmasÄ± gerektiÄ¶ine dair Ä¶evresindekilere yeri geldikÄ¶e daha Ä¶ok Ä¼stÄ¼ Ä¶rtÄ¼lÄ¼ biÄ¶imde uyarÄ±larÄ± olmuÄ¶tur. Bir takÄ±m kÄ¶tÄ¼ Ä¶rneklere gÄ¶stererek, insanlarÄ±n bÄ¶yle bohem ve malayani dÄ¼Ä¶kÄ¼nÄ¼ b sanat anlayÄ±Ä¶Ä±nÄ±n peÄ¶inde olmamasÄ±nÄ±, sanatÄ±n da bir tefekkÄ¼rle birlikte deÄ¶er ifade edeceÄ¶ini sÄ¶ylemekte Zaten onun Ä¶iiri bu anlamda sanki model oluÄ¶tursun diye kaleme alÄ±nmaktaydÄ±. Son yÄ±llarda MukÄ±z Ozan mÄ¼stear imzasÄ±yla yazdÄ±Ä¶Ä± Ä¶u mÄ±sralar Ä¶ok tipik Ä¶rnektir bahsi geÄ¶en hususta:

Ä

âœœÄ°nsanlar nefsinin dÄ¼Ä¶man bileli/ Kafa yapÄ±larÄ± oldu hileli/ Kendi kendisini hor gÄ¶ren deli/ Kurâ€™anâ€™dan nefsinin mi?

Ä

MÄ¼slÄ¼man doÄ¶ruyu arayan kiÄ¶i/ Taklit etmez onu, bunu, keÄ¶iÄ¶i/ Bilerek yaÄ¶amak mÄ¼minin iÄ¶i/ Bu yÄ¼ce gerÄ¶e gelebildin mi?â€•

Ä

Ä¶imdi de Necip FazÄ±lâ€™Ä±n mÄ±sralarÄ±nÄ± hatÄ±rlayalÄ±m: âœœSonsuzluk kervanÄ± peÄ¶inizde ben/ ÄœÄ¶ayakla sek kÄ¶peÄ¶im/ BastÄ±Ä¶Ä±nÄ±z yeri taÄ¶ taÄ¶ Ä¶peyim/ Bir kÄ±rÄ±ntÄ± yeter kereminizden/ Sonsuzluk kervanÄ± peÄ¶inizde b BilindiÄ¶i gibi MÄ¼slÄ¼man TÄ¼rk toplumunun geleneÄ¶inde mistisizmin baskÄ±n bir etkisi vardÄ±r. Bu etki en derin biÄ¶imde Nefs kelimesinin yanlıÄ¶ anlaÄ¶Ä±lmasÄ± ve yorumlanmasÄ±nda kendini gÄ¶stermiÄ¶tir. Ä°nsan Ä¶ahsiyetini hiÄ¶e indiren, kÄ¶tÄ¼leyen, geliÄ¶mesini Ä¶nleyen bir anlayÄ±Ä¶tÄ± bu. Normalde insanÄ±n bizzat kendisi manasÄ± taÄ¶Ä±yan Nefs kelime tÄ±pkÄ± batÄ±lÄ± dÄ¼alistler gibi, insanÄ±n iÄ¶erisindeki Ä¶eytana indirgeyen bu bakÄ±Ä¶, Kurâ€™anâ€™a tepeden tÄ±rnaÄ¶ aykÄ±rÄ±dÄ±r. Bunu iyi bilen Ä¶ekmegil isim vermeksizin Necip FazÄ±l da dÄ¶hil bu benimseyiÄ¶e sahip olan kendi insanÄ±nÄ± uyarmak istemiÄ¶tir. Bunu Ä¶iiri vesile kÄ±larak yapmÄ±Ä¶tÄ±r. Nitekim Necip FazÄ±l da kendi kanaatini mÄ±sralara dÄ¶kmÄ¼Ä¶tÄ¼. Ä°nsan nefsinin, kendi hem cinslerinden kimileri karÄ¶Ä±sÄ±nda kÄ¶pek mesabesinde gÄ¶rlÄ¼lmesi asla Ä° ile baÄ¶ıdaÄ¶mazdÄ±. Bu sebepten Ä¶ekmegil yukarÄ±daki dizeleri kaleme almak mecburiyetinde kalmÄ±Ä¶tÄ±r. Elbet bu dizelerde artÄ±k Ä¶iirin kalitesini bir kenara bÄ±rakÄ±p, uyarÄ±nÄ±n ehemmiyeti Ä¼zerine eÄ¶ilmek durumunda kalmaktayÄ±z. Zaten Necip FazÄ±lâ€™Ä±n Ä¶rnek verdiÄ¶imiz Ä¶iirinde de beklediÄ¶imiz ve umduÄ¶umuz performans yoktur.

Ä

Sevilen ezberlenen Ä¶iirleri de vardÄ±r Ä¶ekmegilâ€™in. KÄ±sa ve Ä¶zlÄ¼ Ä¶Ä¶Ä¼tleri ihtiva edenlerinden birisi Tesbihim baÄ¶ıladÄ±Ä¶Ä± taÄ¶Ä±yor:

Ä

âœœÄ°pi kopan tesbihim/ DaÄ¶Ä±lmÄ±Ä¶ tane tane/ AcÄ± ama teÄ¶bihim/Hani nerde imame

Ä

Taneleri toplayÄ±n/ Hak ipinde derleyin/ Bir imame baÄŸlayÄ±n/ Tevhid gelsin meydana.â€•

Â

Adeta bÃ¼tÃ¼n bir MÃ¼slÃ¼man dÃ¼nyasÄ±nÄ±n kadim sancÄ±larÄ±nÄ± ihtiva eden bu Ã¼ÅŸ beÄŸ mÃ±sralÄ±k ÂŸiir, ÂŸa zengin ve engin mÃ¼fekkiresini bize yansÄ±tmaktadÄ±r. ParamparÃŸa olmuÄŸ bir MÃ¼slÃ¼man gÃ¼vdeyi Tevhid edebilmenin sancÄ± ve ÅŸare aranÄ±ÂŸlarÄ±yla dolu bu ÂŸiir, bugÃ¼n bile geÅŸerliÄŸini koruyan ÅŸok ÂŸnemli bir deÄŸer taÄŸÄ±tmaktadÄ±r. Hele ki Tevhidâ€™i ÂŸncelemesi bakÄ±mÄ±ndan, sanat adamlarÄ±na ÂŸncÃ¼lÃ¼k edecek soluktadÄ±r. DahasÄ± 1958 tarihini taÄŸÄ±yan ve bence Limon AÄŸacÄ±m adlÄ± ÂŸiir kitabÄ±nÄ±n en ÂŸnemli ÂŸiiri Kafam baÄŸlÄ±ÄŸÄ± DÃŸnemi mutlaka hatÄ±rlatarak, diyorum ki, deyim yerindeyse felsefi derinliÄŸinin yÃ¼celiÄŸi itibariyle en ileri ve olgun noktada gÃ¼rdÃ¼ÄŸÃ¼m bir idrak ve hassasiyetin bu ÂŸiirini, ÂŸneme binaen bÃ¼tÃ¼nÃ¼yle paylaÄŸmak isterim. Mukayyes bir ÂŸekilde okuma denemesi yapabilirsek, Cumhuriyet dÃŸnemi boyunca bu memleketteki MÃ¼slÃ¼man tefekkÃ¼rÃ¼nÄ±n ÂŸekmegilâ€™le nerelerden nerelere taÄŸÄ±ndÄ±ÄŸÄ±nÄ± gÃ¼sterecektir bence. Åžairi bize en iyi tanÄ±tan belge niteliÄŸinde olduÄŸunu dÃ¼ÄŸÃ¼ndÃ¼ÄŸÃ¼m bu ÂŸiirle bitirmek istiyorum sÃ¼zÃ¼:

Â

â€œGÃ¼zÃ¼mÃ¼ ÅŸevirdim tersine,/ BaktÄ±m kafamÄ±n iÅŸine,/ Eyvah! Neler yok orada./ PeriÄŸan dÃ¼ÄŸÃ¼nceler karmakarÄŸÄ±k,/ Rasgele boÄŸuÄŸuyor ÂŸurda burda,/ AkÄ± bir ÂŸeyler arar/

Var bir ÂŸeyler var

Â

Fikirler yol gÃ¼sterir;/ BoÄŸuna mÃ± bu nizam,/ BoÄŸuna mÃ± insan???/

Kafam bir hesap makinasÄ±/ Kafam bir plak/ Kafam bir fabrika;/ En ince kumaÅŸlar dokur,/ Sonra da gelir ÂŸÃ¼phe gÃ¼vesi/ Kemirir durur

Â

Kafamda her ÂŸey var/ Ama kalbim yok!

Kalbim olmayÄ±nca ÂŸu kafam/ ÅžaÄŸÄ±rÄ±r,/ Zifiri karanlÄ±k kesilir;/ Kim, kime vurur, bilinmez/ Dost ezilir, dÃ¼ÄŸman ezilirâ

Â

BaktÄ±m olmayacak bÃ¼yle;/ AradÄ±m buldum kalbimi,/ Kafama bir hat ÅŸektim oradan/ Â°man Ä±ÄŸÄ±klarÄ± yandÄ±,/ Her taaydÄ±nlandÄ±.. / GÃ¼veler kaÅŸtÄ± karanlÄ±klara,/ Dayanamazlar ki Ä±ÄŸÄ±klara!..

Zonklayan kafamda bir bahar baÄŸladÄ±/ ÅŸevirdim gÃ¼zÃ¼mÃ¼ dÃ¼nyama/ Bir daha istemem o kalpsiz kafamÄ±/ Â°stemem Girmesin rÃ¼yama...â€•